

A HTMT HÍREI**Külhoni magyar tudományosság és közösség az MTA Magyar Tudomány júliusi számában**

Örömmel jelentjük, hogy megjelent a Magyar Tudomány legfrissebb, júliusi száma. Ez a kiadvány különös hangsúlyt helyez a Magyar Tudományos Akadémia múltjára, jelenére és jövőjére, kiemelten foglalkozva a külhoni magyar közösségek és tudományos élet kérdéseivel. [...] Különösen nagy figyelmet szentel a Kolozsvári Akadémiai Bizottságnak, amely az MTA romániai területi szervezeteként jelentős szerepet tölt be a határon túli magyar tudományos és kulturális életben. Péntek János és munkatársai részletesen ismertetik a Kolozsvári Bizottság tevékenységét, míg Bitay Enikő az Erdélyi Múzeum-Egyesületet mutatja be, mint a tudományművelés egyik meghatározó keret intézményét a külhoni térségben. Emellett Péntek János tanulmánya a kétszáz éves Akadémia történetében az erdélyi magyar közösségek szerepét és hozzájárulását tárgyalja... Forrás: Akjournals.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

MTA 200 - A határon túli magyar tudományos intézetek és szervezetek hónapjának vizuális összefoglalója

A Magyar Tudományos Akadémia bicentenáriuma alkalmából 2025 májusában a határon túli magyar tudományos intézetek és szervezetek előadások, konferenciák, kiállítások, könyvbemutatók, kerekasztal-beszélgetések, továbbá koncertek és filmvetítések formájában mutatkoztak be. A vizuális összefoglaló régiók szerint rendezve mutatja be a résztvevő intézetek rendezvényeit – szöveges beszámolókkal, képekkel, videókkal, illetve sajtóhírekkel kiegészítve... Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Felhívás: Kutatásszemléleti, -módszertani és -történeti összefüggések a magyar néprajztudományban

A kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem Magyar Néprajz és Antropológia Intézete, a Kriza János Néprajzi Társaság, a Kolozsvári Akadémiai Bizottság Néprajzi és Antropológiai Szakbizottsága, valamint az EME Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztálya 2008. október 18-án tudományos értekezletet szervezett a kolozsvári néprajzoktatás 110. évfordulója alkalmából. A négy intézmény 2009–2024 között ismételt hirdetés konferenciát a kolozsvári (romániai magyar) néprajzoktatás és -kutatás történetének feltárása és népszerűsítése céljából. [...] Az előadások egyaránt reflektálhatnak a 19. századra, a két világháború közötti, az 1989 előtti és utáni korszakra. A korábbi konferenciák elsősorban Erdélyre kívánták terelni a figyelmet. A jelentkezéseket 2025. augusztus 25-ig várják a szervezők... Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA**Kitekintő: Az elnök aláírta a Lengyelországból 1944 és 1951 között kitelepített ukránokat deportáltaknak elismerő törvényt**

Az érintettek egyszeri pénzbeli juttatásban részesülnek, amelynek összegét később határozza meg a kormány. [...] A törvényjavaslat indoklása szerint a deportálásra a volt Szovjetunió és a Lengyel Népköztársaság hatóságai között 1944 szeptemberében és 1951 februárjában létrejött megállapodások alapján került sor... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Megjelent az ukrainai egyetemek összesített rangsora

Az osvita.ua oktatási portál közzétette az ukrán egyetemek 2025-ös összesített rangsorát. A rangsor elkészítésekor a három legtekintélyesebb forrás adatait használták fel: a Top 200 Ukrajna, a Scopus, valamint a Nemzeti Multidiszciplináris Teszt átlagpontszámát a szerződéses képzésre. Mind a három értékelés saját kritériumokat használ, így a végső rangsor a felsőoktatási intézmények összesített helyezését mutatja. [...] Kárpátalján az Ungvári Nemzeti Egyetem az első a felsőoktatási intézmények között, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola a második, majd a Kárpátaljai Művészeti Akadémia és a Munkácsi Állami Egyetem következik... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Hankó Balázs és Varga-Bajusz Veronika látogatása a főiskolán

A kárpátaljai magyarság megmaradása a legnehezebb időkben is kiemelt nemzeti ügy – hangsúlyozta Hankó Balázs, Magyarország kulturális és innovációs minisztere, aki Varga-Bajusz Veronika, a Kulturális és Innovációs Minisztérium felsőoktatásért, szak- és felnőttképzésért, fiatalokért felelős államtitkára kíséretében augusztus 8-án ellátogatott a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolára, ahol részt vett a Beregvidéki Sporttábor és az Abacus Matematika Tábor ünnepélyes záró rendezvényén. A miniszter bejelentette: a magyar kormány célja, hogy a főiskola Rákóczi Ferenc születésének 350. évfordulójára, azaz 2026-ra egyetemi rangot nyerjen el. [...] A sporttáborról és az idejében tartott tábori idejéről Váradi Natália, a „GENIUS” Jótékonyági Alapítvány igazgatója, az MTA külső köztestületének tagja számolt be. [...] Az alapítvány nyári programjaiban összesen 391 gyermek, 91 oktató és több mint 40 nevelő vett részt... Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Középkori várromokra találtak Kárpátalján

Beregszász határában, az Ardói-hegyen régészek újabb középkori várromot tártak fel, amely a Bereg nevű erődtípus maradványa lehet. A kőből épült vár falai egy méter vastagok, 70 centiméter magasan maradtak fenn, alapterülete pedig körülbelül 20×22 méter. [...] A kutatás vezetője Kobály József régész, az MTA külső köztestületének tagja, aki középkori oklevelek és régi térképek alapján azonosította a lehetséges helyszínt. Az első nyomokra egy 1284-es és egy 1308-as dokumentumban bukkant, amelyek egy Szevljus (Nagyszőlős) nevű várat és Bereg városát említik. A 17. századi térképeken pedig már romként tüntették fel az erődöt... Forrás: Karpatin.ua: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Eltávolították Puskin bolhradi szobrát

Elbontották Alekszandr Puskin orosz költő emlékművét az Odessza megyei Bolhradban. „A bontásra Ukrajnának Az orosz birodalmi politika propagandájának elítéléséről és betiltásáról Ukrajnában, valamint a toponímia dekolonizációjáról szóló törvénye, illetve az Ukrán Kulturális és Stratégiai Kommunikációs Minisztérium rendelete alapján került sor. A correspondent.net emlékeztet, korábban Alekszandr Puskin orosz költő emlékművét Kijevben is leszerelték... Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Tizenöt éves a Jankovics Mária Alkotótábor

A GENIUS Jótékonyági Alapítvány egyik legelső és legnagyobb hagyományokra visszatekintő programja a Jankovics Mária Alkotótábor, mely az idén fennállásának 15. évfordulóját ünnepli. A tábor az évek során az alapítvány egyik kiemelt tehetséggondozó műhelyévé vált, amely évről-évre több száz fiatal művészpálántának nyújt lehetőséget arra, hogy kibontakoztassa kreativitását. A múlt hét folyamán harminc, Ungvárról, Nagyszőlősről, Munkácsról, Beregszászból érkező fiatal költözött be öt napra a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola kollégiumába, hogy kiváló és elismert szakemberektől tanuljon elméleti és gyakorlati művészeti ismereteket. A tábor szakmai vezetője Kulin Ágnes, a Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társaságának (RIT) elnöke... Forrás: Kiszó.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Abacus matematika tábor a Rákóczi-főiskolán

Idén is megszervezte a Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség az Abacus matematika táborát Beregszászon. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola bázisán lebonyolított táborba olyan fiatalokat vártak, akik elhivatottságot éreznek a matematika iránt, valamint már korábban bizonyították tudásukat is... Forrás: Youtube/Tv21ungvar.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Új szabályozás a hallgatói ösztöndíjak odaítéléséről és szakmai képesítésről

Rendelet jelent meg a hallgatói ösztöndíjak odaítéléséről. Ennek értelmében az ösztöndíjak az oktatási tevékenységek időtartamára járnak, és azok a hallgatók részesülhetnek bennük, akik állami finanszírozású helyeken tanulnak nappali tagozatos állami felsőoktatási intézményekben [...] legfeljebb 35 éves korig. [...] A rendelet értelmében az ösztöndíjalapot ezentúl nem a bruttó minimálbér, hanem a nettó minimálbér alapján számítják ki, ami azt jelenti, hogy az egyetemek 40%-kal kevesebb pénzből gazdálkodhatnak ösztöndíjakra. [...] Daniel David oktatási miniszter szerint továbbra is biztosítani kell az egyetemeknek azt a lehetőséget, hogy a saját bevételeikből egész évben ösztöndíjat és támogatást nyújtsanak a hallgatóknak. [...] Az oktatási minisztérium bejelentette, lehetőség lesz hivatalosan elismert képesítést szerezni azoknak is, akik egy szakmát nem iskolában, formális keretek között sajátítottak el. ... Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#)

Podcast: Sztrájkorséget állnak és a tanügyminiszter lemondását követelik a szakszervezetek

A Tanügyi Szabad Szakszervezetek Szövetsége, a Spiru Haret Szakszervezeti Szövetség és az Alma Mater Szakszervezeti Szövetség kiadott közleményben az általuk képviselt több mint 250 ezer tanügyi alkalmazott nevében felháborodásukat fejezték ki az oktatási rendszerre vonatkozó 2025/141-es törvény előírásaival szemben. [...] Emlékeztetnek, hogy a törvény a következő intézkedéseket vezeti be: a heti kötelező tanítási óraszám 2 órával történő emelése; több száz oktatási intézmény összevonása, ami véleményük szerint 'leépítésekhez fog vezetni' a tanári és kiegészítő személyzet körében; az osztályok létszámának növelése; az óradíj csökkentése; az igazgatók és tanfelügyelők tanítási óraszámának emelése; a romániai felsőoktatás 'alulfinanszírozása' az egy hallgatóra jutó standard költségek aktualizálásának elmulasztása révén. [...] Pontosan hogyan és melyek a fő változások, illetve melyek a legnagyobb problémák – ezeket a témákat próbáljuk érinteni Tárkányi Erika magyartanárral... Forrás: Kolozsvariradio.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Politikum: A tusványosi és nagyadorjáni beszédeket elemeztük

Orbán Viktor tusványosi beszéde és Magyar Péter nagyadorjáni felszólalása az elmúlt hetek két legtöbbet emlegetett politikai eseménye volt Erdélyben – és Magyarországon is. [...] Az elemzésben négy szempont mentén vetem össze a két beszédet:

Közösségkép és nemzetfelfogás; A határon túli magyarság szerepe; Politikai és geopolitikai világkép; Retorika és stílus. [...] Minden indoklás nélkül utasították ki a Maszol, Székelyhon és TVR munkatársait. Ott jártunkkor a rendezvényen a Sajtószabadság, szabad sajtó című kerekasztal-beszélgetésre készültek... Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk > teljes cikk 2 >](#)

A BBTE bölcsészkarán működő Hungarológia Doktori Iskolájának szakmai konferenciája

A Babeş-Bolyai Tudományegyetem (BBTE) bölcsészkarán működő Hungarológia Doktori Iskola idén is megszervezte a doktoranduszok szakmai konferenciáját. Az értekezletet a HDI igazgatója, valamint a konferencia főszervezője, T. Szabó Levente az MTA külső köztestületének tagja nyitotta meg, aki a tudományos kutatásról mint olyan kettős természetű tevékenységről beszélt, ami egyszerre magányos és társas folyamat is. [...] Az ünnepi előadás-sorozatot Szécsi Noémi író, művelődéstörténész Nőtörténeti divatok: Jóka a nők felől című plenáris előadásával indította. [...] A konferencia társszervezője és szakmai partnere a Magyar Tudományos Akadémia helyi szervezete, a Kolozsvári Akadémiai Bizottság volt... Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Helyzetkép: Kétnyelvűség a szórványban – a marosludasi római katolikus közösség élete

Portik-Hegyi Kelemen plébános vendégeiként érkeztünk Marosludasra, hogy a Keskeny út egyházi sorozat újabb részében bemutassuk a Maros megyei kisváros római katolikus szórványgyülekezetét. [...] Az elmúlt 35 évben a helyi magyarság létszáma is drámaian csökkent: a 2021-es népszámlálás szerint a városban mindössze 2784 magyar él – ez 70 százalékkal kevesebb, mint az 1992-es adat. [...] A tavalyi nyolc házasságkötés fele román–magyar, katolikus–ortodox vegyes házasság volt. [...] A plébános szerint a mai lelkipásztori munka más megközelítést kíván: főként a fiatalokat és a fiatal házasokat kell új módon megszólítani... Forrás: Erdelynaplo.ro: [teljes cikk >](#)

Gyászír: Jakab Gyula székelyföldi geológus emlékére

Elhunyt Székelyföld, sőt, Erdély egyik legkiválóbb jelenkori geológusa, a gyergyószentmiklósi Jakab Gyula, az MTA külső köztestületének tagja. [...] Szülővárosa hűséges fia, tanulmányai után ide tért haza, itt élte le élete döntő részét. Két év katonaságot követően, 1964-ben sikeresen felvételizett a jászvásári Alexandru Ioan Cuza Tudományegyetem Földrajz–biológia Karának Geokémia Szakára, ahol kimagasló eredménnyel zárta tanulmányait 1969-ben. [...] Geokémikusként két év után kapott kinevezést a frissen alakult Hargita Földtani Kutató és Feltáró Vállalatnál, mint a gyergyószentmiklósi részleg geológiai kutatócsoportjának, majd az egész gyergyói fiók irányítója. [...] Doktori dolgozatának témája gyakorlati munkásságának területével állt kapcsolatban, címe: A Vaslábfalva és Gyergyóholló közti ércesedések ásványtani és geokémiai vizsgálata. [...] Kiemelkedő a tudományos szervezői munkássága is: 1984-től kezdődően rendszeresen tudományos konferenciákat rendezett a Keleti-Kárpátokat érintő kutatások témákban a rendszerváltás utánig... Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: Új múzeum létesül Sepsiszentgyörgyön

A kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetem hallgatóiként egy szakmai gyakornoki program keretében látogattunk el a Sepsiszentgyörgyön jelenleg kialakítás alatt álló Kommunizmus Múzeumába. Elsőéves hallgatókként a közigazgatás szakon, valamint másodévesként a politikatudományok szakon fontosnak tartjuk, hogy már tanulmányaink korai szakaszában megértsük azokat a történelmi és társadalmi folyamatokat, amelyek hosszú időre meghatározták az országot és a benne élő közösségek sorsát. [...] A múzeum állandó kiállítása végigvezeti a látogatót minden egyes periódusán a román kommunizmusnak, hogyan alakult, változott, majd bukott el. Olyan történeteket mesél, amelyeket emberi tapasztalatok támasztanak alá, amelyek segítségével jobban belátunk a rendszer borzalmaiba... Forrás: Biharinaplo.ro: [teljes cikk >](#)

Tudomány és művészet találkozik a városháza tornyában megnyitott kiállításon

Tudományos tematikájú fotókból nyílt kiállítás augusztus 2-án, szombaton 16 órától a nagyváradi városháza tornyában: a Fotciencia nevet viselő nemzetközi kiállítás a Spanyol Tudományos Kutatások Legfelsőbb Tanácsa által meghirdetett versenyre beérkezett alkotásokból született meg. [...] A szám szerint huszonöt, nano-, mikro- és makroszkopikus fotókból álló, Fotciencia címet viselő tárlatot Andreea Sandu kurátor, a Galateca Galéria alapítója ismertette az érdeklődőknek, akiket a házigazda alapítvány képviselőjében Bozsódi-Nagy Orsolya köszöntött... Forrás: Biharinaplo.ro: [teljes cikk >](#)

Riport: Nagyváradon a premontrei ügryről senki nem akar nyíltan beszélni

A nagyváradi premontrei rend tulajdonjogi vitában áll a román állammal és az önkormányzattal, a tét pedig egy több száz éves szerzetesi közösség helyben maradása. A Fejes Anzelm apát által vezetett rendház jogi, egyházi és politikai feszültségek metszéspontjába került, a hatóságok kilakoltatási eljárást indítottak ellene. [...] A kilakoltatás jogalapját a városvezetés azzal indokolja, hogy az apátság által használt szárny is szerepel a főgimnázium teljes felújítását célzó uniós pályázatban, ezért tiszta jogi helyzetre van szükség. [...] A felszólítást követően Fejes Anzelm nyilvános kampányba kezdett: közzétette a strasbourgi bírósághoz benyújtott sürgősségi kérelmét, megosztotta a tulajdonlapokat... Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Adalékok Kolozsvár 1944-es történetéhez, a várost ért három csapás

Az 1944-es esztendő Kolozsvár történetében is mély nyomokat hagyott, mivel a front közeledése, majd átvonulása Erdély fővárosát sem kerülte el. A háború okozta egyéni, családi és kollektív traumák feldolgozásához gyakorlatilag 80 év sem volt elegendő. A túlélők máig nem feledték az egykor történeteket, azoknak pedig, akik már nincsenek közöttünk, az ő családtagjai, leszármazottjai őrzik ezt az örökséget... Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Sztánán mérettetnek meg a Kárpát-medencei néphagyományokat, néprajzot bemutató filmek

Szilágy megye festői szépségű falujában, Sztánán rendezik meg augusztus 28. és 31. között az ingyenes Nemzetközi Népismereti Filmszemlét, ahol több mint húsz versenyfilmet, tábori alkotást mutatnak be. A rangos szemlét idén is a budapesti Néprajzi Múzeum szervezi, megtartva a hagyományos helyszínt és szellemiséget, amelyet korábban a Dr. Kós Károly Néprajztudós Alapítvány gondozott... Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Kitekintő: Vízagyúval és könnygázzal verték szét a 2018-as diaszpóra-tüntetést, 2026-ban elévülhet az ügy

2018. augusztus 10-én a román diaszpóra tízezrei gyűltek össze Bukarestben, a hatalom azonban vízagyúval, könnygázzal és gumibottal oszlatta szét a tömeget. Százak sérültek meg, azonban egyetlen politikus sem került a vádlottak közé, a csendőrség vezetői pedig karriert futottak be, és külön nyugdíjjal távoztak. Hét évvel később a per még mindig húzódik, és ha nem születik ítélet, 2026-ban végleg elévül. [...] Augusztus 10-én a külföldön dolgozó románok hazatérnek, hogy egyetlen, hatalmas tüntetésen mondjanak nemet a korrupciónak, a politikai cinizmusra és az igazságszolgáltatás leépítésére. [...] Idén március végén 8102 olyan gyermeket tartottak nyilván Romániában, akinek mindkét szülője külföldön dolgozott... Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

A tanár és a szülő is nehezebben veszi észre, ha egy gyereket online zaklat egy iskolatársra

Ha a zaklatás online történik, sokkal nagyobb hatású és sokkal fájdalmasabb tud lenni, sokkal nehezebb lehet feldolgozni és kezelni az áldozatok számára – mondja Sikula Gábor pszichológus, a TANDEM igazgatója. [...] A bullying – vagyis a zaklatás, bántalmazás – valamilyen formában mindig jelen volt az iskolákban a gyerekek között, azonban azzal, hogy már körülbelül 10 éves koruktól nekik is van okos telefonjuk, a bullying is átkerült az online térbe. [...] A TANDEM nemrég egy videót is készített, hogy felhívja a figyelmet az interneten a gyerekeket fenyegető veszélyekre. [...] Az online zaklatás 0-24-ben ott lehet a gyerekekkel, nem tud elmenekülni előle. [...] Idén januártól az oktatási minisztérium szabályozza az iskolai kütyühasználatot: az alapiskola harmadik osztályáig tilos a telefon, a tablet vagy az okosóra használata, negyediktől pedig csak oktatással összefüggő célokra lehet kütyüket használni... Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Rendszerszintű hibák a speciális oktatásban

A romákat sokkal nagyobb eséllyel sorolják speciális iskolákba és osztályokba, nyert megerősítést az Állami Tanfelügyelet vizsgálatában. [...] A tanfelügyelet olyan eseteket azonosított, amikor a pszichológiai vizsgálat mindössze egyszer történt meg, egyetlen – gyakran nem szabványosított – diagnosztikai eszközzel, amely nem alkalmas sem a szlovákiai lakosságra, sem a marginalizált roma közösségekből származó gyermekek kulturális környezetére. „A diagnosztikai hibák további kudarcok láncolatához vezetnek. [...] Az oktatási minisztérium elindítja az első adaptációs osztályt, hogy javítsa a szlovák nyelvet nem vagy csak korlátozottan ismerő tanulók oktatási lehetőségeit... Forrás: Ujszo.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Megkezdődött a 33. Jókai Mór Nyári Egyetem

Ünnepélyes keretek között nyitották meg a 33. Jókai Mór Nyári Egyetemet Komáromban, a Tiszti pavilon dísztermében augusztus 4-én délelőtt. Az e héten zajló nyári egyetemre mintegy 120 hazai, magyarországi pedagógus érkezett, illetve a teljes Kárpát-medencéből a Szlovákiai Magyar Pedagógusok Szövetsége legrangosabb szakmai rendezvényén. [...] Fekete Irén, az SZMPSZ országos elnöke köszöntőjében elmondta, a nyári egyetem a korábbi évekhez hasonlóan aktuális témákat ölel fel: mentálhigiéné és a kiégés megelőzése, konfliktuskezelési technikák, az ADHD-s diákok támogatása, a mesterséges intelligencia oktatásban betöltött szerepe, zeneoktatás, szövegértés-fejlesztés, valamint művészeti nevelés témakörökben, amelyek együtt rajzolják ki a jövő iskoláját... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Ficza István, színész

Érsekújváron született, Komáromban érettségizett, és Budapesten járt a Színház- és Filmművészeti Egyetemre. A diplomája megszerzése óta az Örkény Színház társulatának tagja. [...] Felvidéken úgy szocializálódtunk, hogy [...] hatottak rám a magyar színészek, és oda vágytam, közéjük. [...] Sokáig székáltak a beszédem miatt, ami a felvidékiség velejárója. [...] Rengeteg magyar

járt szlovák iskolába, és már szinte maguk se tudták, hogy ők magyarok, már szlováknak érezték magukat, mert úgy szocializálódtak. Lenézettnek, megbélyegzettnek éreztem magam, főleg azoknak a szemében, akik magyarként már inkább szlovákok voltak. Velük van inkább nagyobb probléma, nem a született szlovákokkal. [...] Hogy ha magyar iskolába járatják a gyereket, akkor el fog menni, mert nem fog tudni itt érvényesülni. Ezért kell szlovák iskolába járni. Sokan gondolják így... Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#)

Helyzetkép: Balogfala

Szabó Gábor egy éve vezeti Balogfalát, de korábban is tagja volt az önkormányzatnak, így jól ismeri a falu működését. Elmondása szerint a község 765 fős lakosságának 95%-a magyar, 5%-a szlovák nemzetiségű. Bár a népszámlálásban senki nem vallotta magát romának, a fejlesztési dokumentációk szerint a lakosság mintegy 45%-a roma származású. [...] Újra megjelent a község újságja, a Balogfalai Hírmondó, első számával a falunapon találkozhattak az érdeklődők. Egyelőre csak magyar nyelven készült el, de tervezik a kétnyelvű kiadást is. Emellett készülöben van a Balogfalai Almanach, egy helytörténeti kötet, amely a falu múltját és jelenét dolgozza fel... Forrás: Korkep.sk: [teljes cikk >](#)

Salzburg környékén kutatta fel a Sacher PT csapata az utolsó zselízi grófnő végső nyughelyét

A zselízi Sacher Polgári Társulás nemcsak a zselízi Sacher-kultusz népszerűsítésével foglalkozik, de egyéb helytörténeti vonatkozásokat is igyekszik prezentálni. Az utolsó zselízi grófnővel, Coudenhove Ernestina életével és tevékenységével is foglalkozik az egyesület. Ezúttal egy történelmi tanulmányúton tárták fel a grófnő utolsó útjának részleteit és halálának körülményeit. [...] „Ernestine Coudenhove Breunner grófnő hosszas vívódás után, 1944 novemberében, legtöbb értéktárgyát hátrahagyva a közelgő szovjet csapatok fenyegetése miatt hagyta el Zselízt... Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Megnyílt a Szabadkai Nyári Akadémia

Négynapos képzés vár a vajdasági magyar pedagógusokra, megnyílt ugyanis a 29. Szabadkai Nyári Akadémia. Összesen 140 tanügyi dolgozó és több mint 30 előadó tölti együtt a következő napokat. Hétfőn a Pedagógusház új szárnyát is átadták, amely a magyar kormány támogatásával készült el. [...] A nyári akadémia négy napján öt szakcsoportban folyik a munka és 32 előadó adja át tudását a pedagógusoknak. Szó lesz például arról, hogy viselkedészavaros gyermekekkel hogyan lehet hatékonyan foglalkozni, de egyéb izgalmas módszerekről is... Forrás: Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Riport: Mi lett a Topolyai Művészteleppel?

Idén már nincs Topolyai Művésztelep. A több mint hetven éve tartó tradíció akadozása a kilencvenes évek háborús időszakát jellemezte, bár folyama akkor is talált magának medret. [...] Nyomásgyakorlásra magam mondtam le a szervezésről, hiszen egyértelművé vált, hogy a község vezetői és a Művésztelep épületét működtető Művelődési Ház vezetősége nem nézte jó szemmel a telep működését illetve a kortárs, gyakran kritikai tartalmakat, így a működtetés értelmét veszítette, hiszen a megalkuvó művészet nem művészet.”, mondta Klájó Adrián képzőművész, a Topolyai Múzeum volt alkalmazottja. [...] Kerestük Topolya önkormányzatát is, Szatmári Adriántól emailben a következő választ kaptuk... Forrás: Szmsz.pressz: [teljes cikk >](#)

Kitekintő: Petrőcön, a szlovák nemzeti ünnepség idején súlyos incidens zavarta meg a békés hangulatot

A hivatalos program mellett, a helyi polgárok fotókiállítást rendeztek a már kilenc hónapja zajló szerbiai és délvidéki tüntetésekről. A tárlatot azonban huligánok zavarták meg, akik nemzeti alapon sértegették a jelenlévőket, majd összetépték a kiállított képeket. [...] A VMDK elítélte a petrőci kiállítás elleni vandál támadást... Forrás: Delhir.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

AUSZTRIA

15 év alatt tiltanak a közösségi médiát Ausztriában

Egy bécsi terrortámadás-terv után újra fellángolt a vita a közösségi média tilalmáról 15 éves kor alatt. [...] A kezdeményezés mögött egyre több szakember is felsorakozik. Jonathan Haidt, a neves New York-i pszichológus szerint a közösségi média váltotta ki a fiatalok körében tapasztalható „példátlan mentális válságot”. [...] Zach Rausch pszichológus, a könyv tudományos alapjainak egyik kidolgozója szerint a megoldás egyszerűbb, mint gondolnánk: „adjunk a gyerekeknek butatelefont”. Így tarthatják a kapcsolatot, de nem merülnek el a virtuális világban, helyette valódi élményekre tehetnek szert, amire gyerekként nagy szükség van. [...] Ennek érdekében már tett is lépést az osztrák kormány: 2025 májusától az iskolákban általánosan tiltottá vált a mobilhasználat... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Újra egyre több fiatal olvas könyveket

A könyvkereskedelem örömteli trendről számol be: Ausztriában az olvasás reneszánszát éli, különösen a fiatalok körében. Az egész könyvpiac, az online értékesítést is beleértve, tavaly 4,7 százalékos árbevétel-növekedést ért el. [...] Különösen figyelemre méltó a fiatal felnőtteknek szóló irodalom 24 százalékos növekedése. Ennek a fellendülésnek egyik fő hajtóereje a közösségi média...

Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

„Anschiffen“ magyar finalistával

A burgenlandi „picture on“ fesztiválon Rózsa Melinda magyarként került a három döntős közé az idén először meghirdetett irodalmi pályázaton. A Beledi irodalmi pályázat döntője egy úszó színpadon lesz szombaton a Pinkastrandon. [...] Az irodalmi pályázatra idén német nyelvű műveket lehetett beküldeni. A beérkezett pályaműveket egy háromtagú osztrák zsűri bírálta el... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Könyvek köré szerveződő közösség

Júniusban újra elindult a könyvklub a Salzburgi Magyar Egyesület keretein belül, amely irodalomkedvelőket hoz össze. A klub platformot biztosít a könyvekről és világunkról való eszmecserére és a közösség építésére. [...] A könyvklub találkozóit tematikusak. Az első, júniusi alkalommal mindenki kedvenc könyvéről beszélhetett, júliusban pedig az utazás témája került a középpontba. A könyvklub találkozóit a SalzUng Egyesület klubhelyiségében tartják ugyan, de legutóbb egy igazán különleges helyre voltak hivatalosak a tagok: a Priesterhausbibliothek a 16. század óta fennálló gyűjtemény, amely a salzburgi papi szeminárium épületében működik... Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

HORVÁTORSZÁG

A horvát kormány kibővítette a 2024-2028-as nemzeti kisebbségi operatív programot

Bővült a kisebbségi operatív program, ami azt jelenti, hogy tovább nőtt a horvátországi magyarság támogatása. Nem egészen egy évvel az elfogadása után a horvát kormány legutóbbi ülésén módosította és kibővítette a 2024–2028-as időszakra szóló Nemzeti Kisebbségi Operatív Programot. A múlt csütörtökön elfogadott módosítások részleteiről Jankovics Róbert parlamenti képviselő, a HMDK elnöke számolt be lapunknak. [...] A határozat nagy jelentőséggel bír Eszék-Baranya megye és Vukovár-Szerém megye magyarok által is lakott járásai szempontjából. Például a Hercegszölösi, a Bellyei, a Darázsi, az Ernestinová, a Petlovaci vagy a Tordincei járás nemcsak megfelel az 5 százalékos kisebbségi arány követelményének, hanem több közülük a fejlettségi index alapján is a leginkább támogatható csoportba tartozik... Forrás: Kepesujasag.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Eszéki főkonzulátus: Nyári programok és őszi kulturális misszió

Magdó János főkonzul szerint a nyár a szervezés ideje, hiszen most készítik elő a legizgalmasabb őszi programokat. Az egyik legnagyobb esemény augusztus 26-án lesz, amikor a híres Szentegyházi Gyermekfilharmónia látogat Eszékre. Az erdélyi település 140 fiatal énekese lép majd fel a város ikonikus nagytemplomában, a Szent Péter és Pál katedrálisban. [...] November 3-án újabb, történelmi jellegű előadás várja az érdeklődőket az eszéki bölcsészkaron, mely a Zrínyi családdal és a török hódoltság időszakával foglalkozik, a témáról magyar és horvát történészek közösen beszélgetnek... Forrás: Kepesujasag.com: [teljes cikk >](#)